

NEDELJA

08 APRIL 2016 BR.253

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

NAGODBA

uz mogućnost BP-a da tri četvrtine penala vrati kroz rasterećenje poreza

Tema broja: Šta donosi početak trgovanja ruskim Uralom na berzi? 8

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Kuvajt: Zamrzavanje proizvodnje mora biti dogovoreno i bez Irana.....[OVDE](#)
- Saudijska Arabija blokira izvoz iranske nafte?.....[OVDE](#)
- Odobreno poravnanje BP-a i žrtava izlivanja nafte u Meksičkom zalivu.....[OVDE](#)
- „Rupa“ u zakonu uštedeće BP-u tri četvrtine kazne!.....[OVDE](#)
- Shell odustao od tendera za eksploataciju norveških voda Arktika.....[OVDE](#)
- Gasprom njeft otvorio prvu bušotinu za odlaganje otpada na polju Prirazlomnoje.....[OVDE](#)
- Urals ante portas!.....[OVDE](#)
- Nafta lansirana u svemir.....[OVDE](#)
- Venecuela uvodi trodnevni vikend radi štednje struje.....[OVDE](#)

GAS:

- Mega LNG projekat Gorgon u kvaru, posle manje od mesec dana rada.....[OVDE](#)
- Chevron: Obnavljanje izvoza za do dva meseca.....[OVDE](#)

REGION:

- Barel albanske nafte za 21 dolar.....[OVDE](#)
- Amerikanci opet požuruju Hrvatsku oko LNG-projekta.....[OVDE](#)
- Za trećinu smanjen interes za nabavku gasa preno LNG Krk.....[OVDE](#)

Kuvajt: Zamrzavanje proizvodnje mora biti dogovoreno i bez Irana

NIJUEK - Organizacija zemalja izvoznica nafte i druge velike zemlje proizvođači nafte mogu da postignu dogovor o zamrzavanju proizvodnje, čak i ako se Iran ne pridruži ovoj akciji ciljanoj da podstakne oporavak cena ove sirovine, smatra guverner Kuvajta u OPEC-u. Zemlje proizvođači nafte nemaju drugu opciju, osim da postignu sporazum o zamrzavanju proizvodnje kada se 17. aprila sastanu u Dohi (Katar), jer su cene preniske, kazala je u utorak za **Bloomberg** preko telefona Nawal al_Fezaia. Zamrzavanje, koje bi moglo biti dogovoreno i na februarskim nivoima proizvodnje, moglo bi pomoći da se uspostavi prag ispod koga cene nafte ne bi išle, dodala je ona. „Svi nagoveštaju pre sastanka ukazuju na te zaključke“, rekla je al Fazaia.

Saudijska Arabija blokira izvoz iranske nafte?

RIJAD - Saudijska Arabija je sprečila iranskim naftnim tankerima pristup lukama u vodećoj svetskoj petro-monarhiji, kao i u Bahreinu, objavio je u ponedeljak **Financial Times** pozivajući se na podatke brogarskih brokerskih izvora. Iz tog razloga, do sredine aprila će samo oko osam tankera sa ukupno 12 miliona barela iranske nafte moći da stignu do kupaca u Evropi. FT citira izvor iz firme Intertanko koji kaže da formalno nisu postavljene nikakve restrikcije od strane Rijada, ali da niko ne želi da komplikuje odnose sa Saudijskom Arabijom. Neki od trgovaca kažu i da Saudijski blokiraju Iranu pristup Arapskoj naftovodnoj kompaniji SUMED, čiju infrastrukturu je Teheran pre sankcija koristio da transportuje naftu iz Crvenog mora u Mediteran. SUMED je 50% u vlasništvu Egipta, dok ostatak drže Saudijska Arabija, Kuvajt i UAE.

U prošlu nedelju, ministar nafte Irana Bijan Zanganeh rekao je da je Islamska republika podigla izvoz nafte na dva miliona barela na dan. Prošle nedelje saudijski prestolonaslednik Princ Mohamed bin Salman, kome je kralj Salman poverio kontrolu nad naftnom politikom te zemlje, rekao je da Saudijska Arabija na predstojećem sastanku vodećih svetskih proizvođača nafte neće pristati na zamrzavanje proizvodnje, ako to ne učini Iran. Iz Teherana je ranije poručeno da neće zamrzavati proizvodnju dok je ne vrate na nivo pre sankcija, od 4 miliona barela na dan.

Princ Mohamed bin Salman

iznenadio je mnoge brzinom sa kojom je izrastao u najuticajnijiu ličnost ove monarhije, posle svog oca, kralja Salmana. Sin kralja Salmana i njegove treće supruge Fahde bint Falah, MbS - kako ga skraćeno imenuju u diplomatskim krugovima Rijada - postao je sa samo 30 godina života u zemlji gde tradicionalno rukovode šefovi režima u starosti 70 do 80 godina, ministar odbrane, ekonomski car, čelnik kraljevskog suda i vrhovni gospodar spoljne i naftne politike te zemlje.

G'DRIVE FUEL

100
OKTANA

**MOĆNA
TRANSFORMACIJA**

POVEĆANJE SNAGE MOTORA DO 7%

POBOLJŠANA DINAMIKA UBRZANJA DO 10%

SMANJENJE NASLAGA NEČISTOĆA NA MOTORU DO 6 PUTA

**NAJBOLJE JE
PRED VAMA**

Odobreno poravnanje BP-a i žrtava izlivanja nafte u Meksičkom zalivu

NJU ORLEANS - Federalni sudija u Nju Orleansu dao je u ponedjeljak finalno odobrenje za nekih 20 milijardi dolara tešku nagodbu kojom se posle više godina stavlja tačka na parnicu vezanu za odštetne tužbe žrtava katastrofalnog izlivanja nafte 2010. godine iz izvora kompanije BP u Meksičkom zalivu. Poravnanje, najavljeno prvi put letos, uključuje plaćanje 5,5 milijardi dolara na ime penala zbog zagađenja morske vode i dodatne milijarde zbog štete nanete prirodnoj sredini i po drugim tužbama od strane pet obalskih saveznih država i lokalnih vlada. Novac BP treba da isplati u periodu od narednih 16 godina. Sudija Carl Barbier, uključio je u ovu nagodbu jednu raniju presudu kojom je ocenjeno da je „krajnja nemarnost“ BP-a razlog eksplozije platforme Deepwater Horizon kojom prilikom je 11 radnika izgubilo život, da bi se danima iza toga u more iz izvora Macondo izlilo preko 600 miliona litara nafte. Naftna mrlja epских razmera razlila se na površini od 43.000 milja, uništavajući floru i faunu na

„Rupa“ u zakonu uštedeće BP-u tri četvrtine kazne!

VAŠINGTON - BP će biti u mogućnosti da odbije veliki deo 20 milijardi dolara dogovorenog paketa odštete na ime poreza, prenosi **WSJ** informaciju dobijenu od računovodstvenih stručnjaka. Prema zakonu SAD, firme nemaju pravo da na ime poreza deduciraju kazne koje plaćaju kao deo parnične nagodbe, ali se u ovom slučaju samo iznos od 5,5 mlrd. \$ od pomenutih 20 mlrd. \$ tretira kao kazna. Ostatak, uključujući milijarde dolara koje će BP na ime odštete platiti SAD-u i njenim pet saveznim zalivskim državama, mogu se klasifikovati kao "obični troškovi poslovanja", koji umanjuju porez.

LUKOIL "ECTO Diesel".
Navikni se da budeš snažniji.

PORSCHE

PREPORUČUJE

ecto
DIESEL

LUK
LUKOIL

Venecuela uvodi trodnevni vikend radi štednje struje

KARAKAS – Četvorodnevna radna nedelja u Venecueli je najnovija i najoriginalnija u seriji mera koje države oslonjene sudbonosno na prihode od nafte preduzimaju da bi preživle period niskih cena ove sirovine. Naime, radnici u Venezueli će, za sada u iduća dva meseca, imati i slobodan petak radi štednje struje, objavio je predsednik te zemlje Nicolas Maduro, objašnjavajući tu odluku niskim nivoom vode u akumulacijama zbog velike suše. Venecuela ima najveće dokazane rezerve nafte u svetu ali je inače kritična situacija u njoj privredi, ilustrovana u visokoj inflaciji, nestašici robe poput sapuna i toaletnog papira i stalnih prekida u snabdevanju strujom, dodatno uzdrmana srozavanjem cena nafte.

Maduro je ujedno naložio državnim preduzećima da smanje potrošnju električne energije za 20 odsto, a isto je zatražio i od vlade. Domaćinstvima, najvećim potrošačima struje u zemlji, nije uputio isti zahtev, niti je naložio povećanje cena.

Shell odustao od posla u norveškom Arktiku

OSLO - Royal Dutch Shell je saopštio u ponedeljak da odustaje od prijave za učešće u licitaciji za pravo na eksploataciju područja Arktika prema granici sa vodama Rusije, koji je raspisala vlada u Oslu, što **Reuters** ocenjuje „kao udarac ambicijama Norveške da otvori nova proizvodna polja u područjima svojih severnih voda“. Shell od odluku objasnio postojećom strategijom optimizacije svog globalnog poslovnog portfolija posle odluke o mega kupovini gasne grupe BG i u svetlu postojano niskih cena nafte. Odluka je ipak neprijatno iznenadila vlasti u Oslu, jer je koliko prošlog meseca Shell-ov predstavnik za Norvešku rekao da se kompanija nada da će već 2017. početi bušenja, ako dobije na tenderu licence.

Gasprom njeft otvorio prvu bušotinu za odlaganje otpada na polju Prirazlomnoje

ST. PETERSBURG - Gazpromneft Shelf, podfirma Gazprom Njefta, kompletirala je prvu reinjekcionu bušotinu na kompanijinom polju Prirazlomnoje u Barenovom moru, javlja u četvrtak **World Oil**. U skladu s planom razvoja, ovaj izvor će se koristiti za ponovno injektiranje otpadnih materijala proizvedenih tokom razvoja polja, uz uštedu troškova njihovog prebacivanja na kopno. Ubrizgavanjem će se optimizirati recikliranje industrijskog otpada i sprečiti ispuštanje bilo koje proizvodnje ili otpada nastalog u procesu bušenja u more. Dve proizvodne bušotine su trenutno u pogonu na terenu, zajedno sa ovim injektionim bunarom. Projekat predviđa otvaranje od ukupno 32 bušotine.

Urals ante portas

ST.PETERSBURG – Ruski naftni brend Ural bi uskoro mogao da postane novi reper na globalnom tržištu. Trgovanje fjučesima za izvoz Urala u rubljama treba da počne na kraju ove godine, pa će i cena ove ruske nafte prvi put biti obelodanjena javnosti. Ural se trenutno prodaje mimo berze, uglavnom putem dugoročnih ugovora, pa samim tim jedino strane u ovim poslovima znaju cenu po kojoj se plaća ruski brend, piše **OilPrice.com**.

Za razliku, robne berze rade u transparentnom okruženju i po strogim pravilima: reperne cene su svima poznate i konkurencija između brendova koje predstavljaju je bezmalo idealna. Prema podacima kojima iz svojih izvora raspolaže **Platts**, barel Urala, kao teža mešavina nafte proizvedene na Uralu, u zapadnom Sibiru i Povolžju, se u poslednjih šest godina prodaje uz diskont od najviše četiri dolara u odnosu na Brent.

Mihail Temničenko, potpredsednik Sanktpetersburške berze, ili SPIMEX, kaže za **Russian Gazette**, da je uspostavljanje novog brenda na globalnom naftnom tržištu ozbiljna stvar koja zahteva neko vreme, tačnije nekoliko godina. On veruje da Ural i Brent mogu bez problema da koegzistiraju na berzama. Ural će se na SPIMEX-u trgovati preko fjučersa, dok je odlučeno da se nagodbene terminske isporuke (Settlement futures trades) za sada ne predvide kako bi se smanjile spekulativne operacije. Ural fjučersi će biti trgovani po sledećim parametrima. ugovorena količina od 1.000 barela, količina isporuke 720.000 barela, FOB Primorsk baza isporuke.

ESA lansirala naftu u svemir

PARIZ - Evropska svemirska agencija (ESA) je, u partnerstvu sa francuskim i kineskim naftnim gigantima Total i PetroChina, lansirala u svemir kontejnere sirove nafte pod visokim pritiskom, da bi na osnovu dobijenih rezultata stručnjaci mogli da prouče načine eksploatacije ultra-dubokih depozita.

Eksperimentalni kargo poslat je u orbitu u sredu na kineskoj strani pustinje Gobi (**Foto Reuters**) i na kineskom satelitu SJ-10, a naučnici se nadaju da će misija produbiti njihova saznanja o situaciji u rezervoarima nafte smeštenim osam kilometara i više ispod površine zemlje. Ekspertiment trebada izmeri kako se „molekuli ugljovodonika raspoređuju kada temperatura nije ujednačena“, prenosi u utorak agencija **Sinhua**. Sirova nafta utovarena je u satelit u šest malih cilindara od titanijuma sposobnih da izdrže više od dvostruko 1.000 puta atmosferskog pritiska. Prema podacima ESA, nafta u svakom od kontejnera je već komprimovana do 500 puta više od normalnog pritiska na nivou mora na Zemlji. Ekspertiment će trajati skoro dve nedelje, pre nego što se satelit vrati na Zemlju gde će ekipa naučnika proučiti rezultate.

SRBIJAGAS

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Mega LNG projekat Gorgon u kvaru, posle manje od mesec dana rada

SIDNEJ - Chevron je saopštio u ponedeljak da privremeno prekida rad u svom masivnom LNG pogonu Gorgon u Australiji, ni mesec dana od kako je počeo proizvodnju utečnjelog gasa i posle tek jedne izvozne isporuke ovog energenta. Razlog su mehanički problemi otkriveni u segmentu hlađenja prirodnog gasa radi prevođenja u tečno stanje. Zaustavljanje ovog posla je udarac američkoj kompaniji, koja je kao najveći deoničar projekta (47% udela, Shell i Exxon po 25%, a ostatak japanske firme) i operator ovog posla sa odavno ugovorenim terminskim isporukama LNG-a mahom na azijsko tržište, piše **Platts**. Trgovci navode da bi ovako masivan poremećaj mogao dovesti do skoka cena LNG-a u Aziji, posle njenog srozavanja od 80% u 2014. godini na sadašnjih 4,30\$ za Milion Britanskih termalnih jedinica. Eksperti navode da će biti potrebno barem tri meseca da se otklone ovi, inače neretki problemi u projektima razmera Gorgona, u čiji razvoj su njegovi vlasnici uložili čak 54 milijarde dolara.

Chevron: Obnavljanje izvoza za do dva meseca

SIDNEJ - Chevron je dva dana kasnije saopštio da će prekid proizvodnje i izvoza LNG-a trajati mesec, do čak dva meseca dana. Posle prvih analiza kvara, koji je zbog razmera pogona izazvao potrese na globalnom tržištu LNG-a, Chevron je rekao da je otklanjanje problema rutinska stvar i da je sva potrebna oprema na licu mesta. Kompanija navodi da ostaje pri inicijalnom planu da prva traka Gorgona dostigne puni proizvodni kapacitet za šest do osam meseci i dodaje da nisu poremećeni radovi na gradnji druge i treće proizvodne linije. Ukupno, tri linije će proizvoditi 15,6 miliona metričkih tona LNG-a u punom kapacitetu, plus dovoljno prirodnog gasa da proizvodi električnu energiju za 2,5 miliona australijskih domova. **Sydney Morning Herald**

Amerikanci opet požuruju Hrvatsku oko LNG-projekta

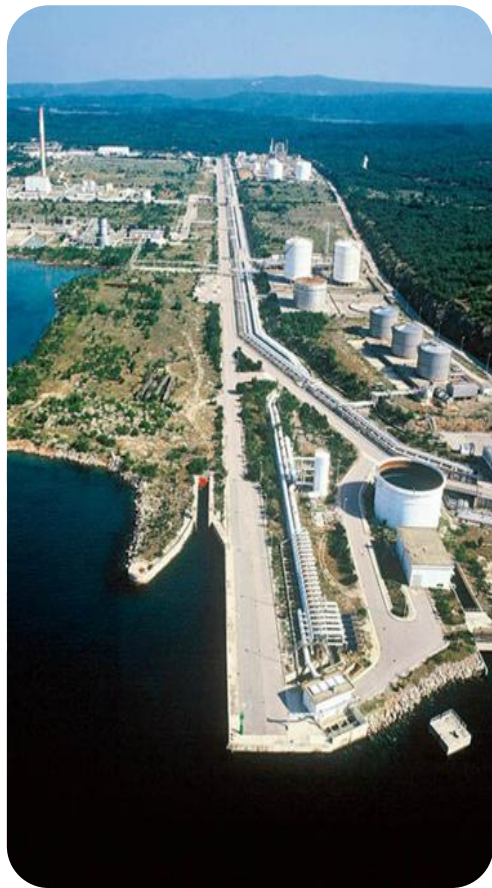
ZAGREB - Jedan od dvojice izaslanika State departmenta za pitanja energetske diplomacije, Hoyt Yee (drugi je Amos Hochstein), poručio je u utorak prvom vicepremijeru Hrvatske Tomislavu Karamarku da SAD smatraju projekat gradnje terminala za utečnjeni prirodni gas (LNG) na Krku od strateškog interesa za privrednu saradnju dveju zemalja.

Hrvatski mediji ovu formulaciju, prilagođenu rečniku saopštenja za javnost, tumače kao pritisak Vašingtona na Zagreb da ubrza donošenje odluke o gradnji ovog terminala. Za razliku od prethodne vlade, nova nije još prelomila oko ovog projekta, delom jer ne može da nađe investitore spremne na taj finansijski rizik, a delom i u strahu od mogućih ekoloških posledica. Nedavno se kao jedna od mogućnosti pomenula i gradnja plutajućeg LNG terminala. Posle sastanka Karamarka sa Yeeom, čija je puna titula zamenik pomoćnika državnog sekretara SAD, u saopštenju je istaknuto da je Hrvatska odlučna da intenzivira pripreme za realizaciju ovog projekta. Kada je prirodni gas u pitanju, Vašington svoju energetska diplomaciju zasniva na želji da neutrališe snagu ruskog gasa, kao ključnog u snabdevanju Evrope i da, s druge strane, promoviše gradnju LNG terminala i infrastrukture potrebne za veći izvoz američkog gasa na Stari kontinent, ocenjuju analitičari.

Za trećinu smanjen interes za nabavku gasa preko LNG Krk

ZAGREB – Hrvatski Plinacro je upravo objavio podatke na osnovu kojih se vidi da je od prošle godine do sada broj zainteresovanih za nabavku prirodnog gasa preko LNG terminala na Krku, smanjen za trećinu! Državna gasovodna kompanija je, naime, završila neobvezujući postupak Open Seasona za zakup kapaciteta za otpremu gasa s budućeg LNG-terminala na Krku, i prenela portalu **Energetika-net** da je prikupila svega osam neobvezujućih ponuda za zakup kapaciteta, uz interes za transport na svim ponuđenim pravcima: prema Mađarskoj, Sloveniji, Srbiji, Bosni i Hercegovini i, naravno, hrvatskom tržištu. Indikativno je da se u prošlogodišnjem Open Season postupku javilo 12 kompanija, koje su inicijalno iskazale interes za preuzimanje 4 do 6 mlrd. m³ gasa godišnje.

Open Season predstavlja instrument procene tržišnih potreba priznat od institucija Evropske unije, a ponuđači imaju da iskazuju neobavezujući interes za zakup kapaciteta na navedenim pravcima. Međutim, ko se ne javi u neobavezujućoj fazi tog postupka, neće moći da učestvuje u drugoj, obavezujućoj fazi, niti da zakupi transportne kapacitete. Sam zakup kapaciteta će se raiditi na temelju rezultata obavezujuće faze. Postupak Open Seasona transportnih kapaciteta je međutim bitan za dobijanje ulaznih informacija za izgradnju evakuacijskih gasovoda, što može da bude vrlo skupa stavka u projektu.

Barel albanske nafte za 21 dolar

TIRANA - Kanadska kompanija Bankers Petroleum, koja je operator naftnih polja Patos-Marinza I Kucova u Albaniji, saopštila je u sredu da je u prvom kvartalu njena proizvodnja smanjena za 4 odsto u odnosu na prethodno tromesečje, kao i da je tu naftu prodavala po prosečnoj ceni od svega koji cen iznad 21 dolara za barel. To predstavlja tek 62% od cene Brenta u istom periodu. U prethodnom, četvrtom tromesečju 2015., cena po kojoj je kanadska firma prodavala albansku naftu iznosila je u proseku 33,6 dolara za barel (ili 77% od cene Brenta u tom periodu od 43,7 dolara). Bankers je inače, kako je preneto u ovom Biltenu, krajem marta saopštio da je ušao u definitivni dogovor o prodaju poslova u Albaniji kineskoj korporaciji Geo-jade Petroleum. *SeeNews*

Fuel prices in the SEE region on April 08, 2016

Country	Unleaded 95 RON	Diesel	LPG
Albania	€ 1,093	€ 1,086	€ 0,391
Bosnia and Herzegovina	€ 1,100	€ 1,074	€ 0,435
Bulgaria	€ 0,921	€ 0,891	€ 0,420
Croatia	€ 1,163	€ 1,051	€ 0,511
Greece	€ 1,289	€ 0,987	€ 0,618
Hungary	€ 1,021	€ 1,012	€ 0,658
Macedonia	€ 0,979	€ 0,729	€ 0,429
Montenegro	€ 1,050	€ 0,900	€ 0,650
Romania	€ 1,099	€ 1,050	€ 0,466
Serbia	€ 1,025	€ 1,038	€ 0,527
Slovenia	€ 1,157	€ 1,038	€ 0,555

ЗА ЕФИКАСНИЈЕ И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ

КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs

www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

WPCSERBIA

NEDELJA - DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave